GAZETA KRAKOWSKA

Nro 46.

Z KRAKOWA DNIA 10 CZERWCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Paryża d. 23 Maia.

Izba Deputowanych przyięła nakoniec d. 21 proiekt względem pomnożenia biskupstw we Francyi z niektóremi zmianami. — Nazaiutrz wzięła taż izba pod rozwagę proiekt względem wynagrodzenia tych Francuzów, którzy zagranicą utracili uposażenia. Naypierwszy z członków mówił przeciw temu proiektowi znany Jenerał Donadieu, który tą razą z naywiększą uwagą słuchany był od prawey strony.

Król utracił wiernego sługę Marszałka Coigny, gubernatora domu inwalidów, który w tych dniach równie iak Deputowany Camille Jordan zszedł z tego swiata. Ostatni należał do strony liberalistów, niemiał nad 50 lat, zostawił dwóch synów i iedną córkę. Gdy izbie Deputowanych doniesiono o iego śmierci i Prezes wezwał członki do obrania deputacyi, dla oddania mu czci ostatniey, krzyknęła lewa strona: wszyscy póydziemy! Wedle zwyczaiu obrano iednak deputacyią z 12 członków, i rzadkim trafem padł los na 3 braci naszego Prefekta Chabrol. Liberaliści zbieraią składki na wystawienie pomnika Jordanowi. Na iego pogrzebie d. 21 znaydowało się przeszło 4000 ludzi.

Xiężna Berry przedsięwzięła wczoray pielgrzymkę swoią do cudownego obrazu Panny Maryi w Liesse i dziś tam stanie.

Podług zdania sprawy przez Ministra woiennego, woysko nasze wynosi w tym roku wszelkiey broni, wraz z gwardyią Królewską 140,661 ludzi.

Dyplomatyczni nasi aienci przy różnych Dworach, którzy tu za pozwoleniem rządu poprzyieżdzali, wyieżdzaią teraz na mieysca swoie

Jenerał San Martin nazywany iest w gazetach Amerykańskich Alexandrem południa.

W Anglii w przeciągu 5 lat od roku 1814 do 1819 osądzono 28,138 zbrodniarzów, z których 4016 na śmierć, a we Francyi w tymże przeciągu czasu przy trzy razy większey ludności 29,232, z których 1723 na śmierć.

Z Londynu d. 25 Maia

Wydział izby niższey naradzał się

w piątek nad potrzebami dla artyleryi. P. Chetwynde rzekł z tego powodu, iż gdy do izby tak wysoki wydatek przyydzie, izba wykrzyknie iak niedawno N. Król, gdy mu w grobie Windsorskim pokazana została głowa Karola Igo: "Precz, precz z tak okropnym widokiem!" (*) — P. Hume utrzymywał, iż izba ma prawo zniżenia nader wysokiey listy cywilney i spodziewał się, że to w tym ieszcze roku nastąpi. — P. Monk oświadczył, że Parlament wyznaczył w prawdzie w r. z. 100,000 Fs. na koszta koronacyi, ale na owczas nie rachowano nic na Królowę. Zapytał się zatem: czyli na znaydowanie się Królowey przy koronacyi nie wypada powiększyć tey summy, gdyż przez to powiększą się koszta? Słyszał atoli z przykrością, że dla Królowey nie przeznaczaią żadnego mieysca podczas tey uroczystości, a Królowa iest tak dobrze Królową, iak J. K. M. Królem. — Margr. Londonderry uczynił uwagę: że Królowa nie iest koniecznie przy koronacyi potrzebną, i na to, stósownie do prerogatywy korony, potrzeba wyraźnego rozporządzenia N. Króla, czemu nie zechcą się na drugiey stronie siedzący Panowie sprzeciwiać. — P. Brougham protestował się przeciw twierdzeniu Margr. Londonderry. — Gazeta Times radzi zatem, aby dla uniknienia kłopotu i podniecenia na nowo ognia zawieszono wcale koronacyią; bo ieżeli Królowa przemilczy wyłączenie swoie, tedy pokaże się winną; ieżeli mu się oprze, nastąpić może zaburzenie.

Dla usunięcia przykrości, że okręty nasze wyiąwszy kompanii Wschodnio-Indyyskiey, nie posiadaią takich korzyści, iak Amerykańskie i inne obce, wniósł wydział handlowy do izby niższey, aby poddanym J. K. M. dozwolonem było prowadzić handel do wszystkich okolic, wyiąwszy przeznaczone dla kompanii Wschodnio-Indyyskiey Chiny.

P. Burdett oświadczył, iż o dochodzenie zdarzeń w Manszestrze d. 16 Sierpnia 1819 co rok będzie do Parlamentu wnosił.

Wczoray podana została niższey izbie prośba, w którey przełożono, iż dozwolenie wprowadzenia z zagranicy żyta byłoby korzyścią dla kraiu, i ażeby dotychczasowa cena do wolnego wprowadzenia od 80 szylingów kwarteru pszenicy na 63 zniżoną została. Prośbę tę odesłano do kommissyi, która trudni się zgłębieniem stanu rolnictwa kraiowego.

Xżę Wellington przyięty został za członka klubu Pitta w Manszestrze.

Towarzystwo Pomarańczarzy, którzy w Irlandyi tak bardzo sprzeciwiaią się przypuszczeniu Katolików do praw obywatelskich, rozszerzyć się ma, iak iedno z pism oppozycyynych wyraża, nawet do Anglii i Xcia Jorku obrać chce swoim Wielkim Mistrzem.

Przybyły z Alexandryi do Malty okręt przywieść tam miał morową choro-

(*) Zachodziła niepewność, gdzie zwłoki Karola Igo są pogrzebane. Teraźnieyszy Król, iesz cze iako Regent, kazał ich w różnych mieyscach szukać, aż nakoniec w r. 1813 przy pochowaniu Xiężny Brunświckiey (siostry zeszłego Króla) znaleziono ie w Westminsterskiey kaplicy S. Jerzego. Tak napis na trumnie, iako i głowa, która ieszcze zupełna była podług odmalowania iey przez Vandyka, nie zostawiły względem tego żadney wątpliwości.

bę, nar którą w drodze 4 ludzi umarło, a 5 złożono za przybyciem w lazarecie. Przedsięwzięto iednak wszelkie środki, aby się zaraza nierozszerzyła.

Bonaparte nie ma bydź tak niebezpiecznie chory iak piszą.

Z St. Domingo piszą, iż tam powróciła spokoyność i ufność. Oprócz herztów ostatniego spisku, którzy rozstrzelanemi zostali, nikt tam więcey nie został uwięzionym.

Z Algesiras d. 12 Kwietnia.

Dawny porządek rzeczy w Maroko prawie iuż przywrocony został. Dawny Cesarz Muley Sol man odesłał swoiego synowca Moley Zaid, który mu chciał tron wydrzeć, iako więźnia do Tangeru, i odprawił uroczysty wiazd do Fez. Pokazał się wprawdzie inny ieszcze pretendent do korony, ale mało znalazł stronników i musiał do gór uciekać. Tetuan, gdzie zamknął się brat zmarłego przywłaściciela, Muley Ibrahim, kazał Cesarz Muley Soliman opasać.

Z Lizbony d. 6 Maia.

Postanowienie Króla względem powrotu do Europy oznaymił nowo mianowany w Rio-Janeiro Minister do spraw zagranicznych P. Ferreira urzędownie narodowi Portugalskiemu, i dodał w swem piśmie, iż Król przed kilku ieszcze miesiącami chciał do Lizbony powrocić, ale go choroba Królowey zatrzymała.

Podczas radosnego tu obchodu zaszłey w Rio Janeiro rewolucyi popełnił lud nieiakie zdrożności przeciw mieszkaniu sprawuiącego Austryiackie interessa; ponieważ domu swoiego nie oświecił; ale za pokazaniem się w oknach kilku świec lud się uspokoił. — W Bahia, gdzie obawiano się napadu woysk Królewskich, sprawiła wiadomość o zaszłey w Rio-Janeiro rewolucyi wielką radość. Regularne woysko w Bahii składa się z 3000 ludzi, a milicyia dochodzi do 10,000, tak iż nie potrzeba ztąd żadnego tam woyska posełać.

Nadużycia wolności druku maią bydź na przyszłość przez przysięgłych sądzonemi.

Na przyięcie Króla wyporządzaią pałac Queluz, co będzie do 300,000 Fr. kosztować.

P. Sarmento proponował w Stanach, aby Królowi nadany był tytuł: "Oyciec oyczyzny i Król konstytucyyny iak żaden.„ Lecz P. Caneiro odpowiedział na to: czas tylko okazać może, czyli mu takowy tytuł przystoi; winniśmy Królowi uszanowanie i miłość, ale pochlebstwo nie iest ani iego, ani zgromadzenia godnym.

Prowincyiał Kapucynów doniesiony został, iż pomimo zakazu przyymuie do nowicyiatu, i zasadzaiąc się na Królewskiem pozwoleniu ciągle 100 nowicyuszów utrzymuie. Rejencyia ma go pod sąd oddać.

Wiadomość o rozwiązaniu Królewiczowey Następczyny tronu nie potwierdziła się i to może wstrzymać wyiazd Króla z Brazylii.

Z Włoch d. 18 Maia.

Zdaie się, że Król Sardyński Karol Felix d. 21 b. m. przybędzie do Novary. Do Turynu, iak zapewniaią, nie chce przed ukończeniem sprawy przeciw rokoszanom poiechać, która pociągnie się długo, ponieważ wyroki kommissyi woyskowey przeglądane bydź maią przez wyż-

szą władzę sądową. — Nie podlega żadney prawie wątpliwości, iż były Poseł Hiszpański przy Dworze Turyńskim, Kawaler Bardaxi, wiele wyłożył pieniędzy dla przyśpieszenia rewolucyi. — Zastanawia to bardzo, że nie Hr. Latour, który wiernemi Królowi pod Novara woyskami dowodził, ale Hr. Revel mianowany został Wielkorządcą Piemontu; lecz powodem do tego bydź ma padaiące na niego podeyrzenie, iż lubo przeciwny był zasztem zdarzeniom, zgadzał się iednak na zaprowadzdnie konstytucyi Francuzkiey. Wiele z uwięzionych w zeszłym tygodniu w Piemoncie osób uwolnionych już zostało. — Rząd Sardyński wymógł na Francuzkim, iż zbiegom Piemontskim dozwala tylko 3 dni we Francyi bawić. W tymże celu podał notę do ligi Szwaycarskiey.

Król Neapolitański przy wieździe swoim do stolicy wydał odezwę, w którey przyrzeka zatrzeć ślady, które ostatnie zdarzenia na iego kraie ściągnęły, poskromić zuchwałych i nadać kraiowi na dobru powszechnem gruntuiącą się konstytucyią, do którey ułożenia wyznaczy niebawnie kommissyią z ludzi światłych, uczciwych i doświadczonych. — Były członek Parlamentu, Pułkownik Pepe, który z Civita del Tronte, która się teraz woysku Austryiackiemu poddała, miał bydź do Neapolu zaprowadzony, uratował się ucieczką. — Wyyść miał litograficzny opis wyprawy Neapolitańskiey, w którey Xże Kalabryi mocno iest naganiany.

Sławny Mingarelli, który wynalazł kierunek balonu, udzielił towarzystwu Londyńskiemu umieiętności wszystkie swoie odkrycia tak względem nieprzenikliwości, iako też niespalenia się powłoki balonu.

Oprócz korpusu Jenerała Stutterheima powraca także z Neapolu do Lombardyi korpus Jenerała Ledarera.

Xżna Parmy odwiedziła w Reggio Króla Sardyńskiego Karola Felixa i rodzinę Xcia Modeńskiego.

Prałat Jnglesi, który z Ameryki półnoCney do Rzymu przybył, stara się tam o iak naywięcey Missyionarzów dla tey części świata.

Od brzegów Menu d. 26 *Maia.*

Królewic Następca tronu Bawarskiego miał podczas bytności swey w Rzymie nakłonić Oyca S. do niektórych zmian konkordatu, tak, iż całe Królestwo mieć tylko będzie iednego Arcybiskupa w Minchen, a biskupstwo Spirskie zupełnie ustaie, ponieważ nie wielka liczba Katolików w Nadreńskiey Bawaryi dołączoną bydź może do biskupstwa Moguncкiego.

Rząd Bawarski postanowił, iż znalezione ukryte skarby nie należą iak dawniey, w większey części do rządu, ale do wynalazcy; akademiia umieiętności, którey wynalezione monety przesyłane bydź muszą, zapłaci podwóyną ich wartość, a mennica zwyczayną, i oprócz tego otrzyma wynalazca medal na pamiątkę, &c. Od ogłoszenia tego rozporządzenia nikt nie ukrywa wynalezionych pieniędzy. W przeszłym miesiącu znaleziono w powiecie Vilshofen 4 funty Bawarskiey monety z wieku 1330.

Na podróż Króla Angelskiego do Hanoweru wymieniaią teraz w Niemczech wiele złota, które tym sposobem wróci

nazał do Niemiec. Anglicy znayduią w tey wymianie większą korzyść, niżeli w wywietrzeniu swoich gwinei które po niższey cenie musieliby za granicą wydawać.

Chęć kupowania Książek w Anglii, a zwłaszcza naykosztownieyszych wydań przechodzi wszystkie inne kraie. I tak n. p. nowe wydanie Historyi Angielskiey Hume kosztuie 805 talarów, a Donkwiszota z rycinami w 4 tomach 700 talarów.

Posąg, który uczonemu Göthe w Frankforcie wystawiaią, ma bydź dłuta Thorwaldsena i kosztować do 100,000 talarów. Towarzystwo zbieraiące nań składki nieprzyymuie mnieyszey nad 10 Zr. Rozpisało także listy o wsparcie do wszystkich Monarchów Niemieckich i do Cesarza Rossyyskiego.

Król Bawarski posłał Następczyny tronu do Wircburga iako podarunek połogowy 1000 czer. złotych, wszystkie w r. 1821 bite, i srebrną miednicę z złotym kubkiem.

Pomiędzy 14 officerami, których Elektor Heski niedawno mianował, znaydowało się 8 z stanu mieyskiego, a do swey gwardyi mianował tą razą samych tylko z stanu mieyskiego.

Z Kopenhagi d. 22 Maia.

P. Thorwaldsen ukończywszy popiersia Xcia Chrystyiana i iego małżonki, które maią bydź nader podobne, przystąpił do innych dzieł kunsztu. Wielki ten Artysta trudni się teraz pomnikiem Xcia Schwarzenberga.

Staro-północna mitologiia tak wielką wzbudza ciekawość, iż Skandynawskie towarzystwo literatury wyznaczyło 200 talarów nagrody za naylepsze malowidło tyczące się tey mitologii.

Z Bruxelli d. 22 Maia.

Wyszło tu teraz z druku pisemko pod tytułem: *Portfeuille de Fouché*, w którem znayduie się następuiące zdanie Bonapartego o Fouché: "Oddaliłem naywiększego męża stanu, który mi kiedy służył; lecz dążył do za nadto wielkiey władzy. W innym czasie oddalenie takiego Ministra dałoby powód do rewolucyi; teraz zaś iest tylko zwyczaynem zdarzeniem. Skoro Monarcha umie rozkazywać, tedy bezpieczeństwo państwa od niego tylko zawisło."

Z Madrytu d. 11 Maia.

D. 8 przechodził się Król z Xiążętami po Prado i był od ludu z naywiększą radością przyięty. J. K. M. oznaymić kazał, iż naymilszem dla niego iest okrzykiem: Król konstytucyyny.

Deputacyia, która zaniosła Królowi adres od Stanów w odpowiedzi na iego poselstwo względem zaboystwa Kanonika Vinuesa, otrzymała odpowiedź: że J. K. M. z ukontentowaniem przyymuie ożywiaiące Stany uczucia.

Dla mnostwa pochwyconych przez woysko sprzeciwiaiących się konstytucyi, proponowało Ministeryium Stanom do postanowienia, aby uwiedzeni przez niewiadomość uwolnionemi byli i hersztowie tylko karanemi. Stany odesłały tę propozycyią do kommissyi, która trudniła się skroceniem spraw względem spiskowych, a ta wniosła proiekt do uchwały, iż tylko hersztowie, woyskowi, urzędnicy, Xięża, &c. iako spiskowi schwytani podlegaią karze: uwiedzeni zaś przez niewiadomość maią bydź uwolnionemi.

Stany przyięły iuż większością 98 głosów przeciw 58 całą ustawę znoszącą

w Hiszpanii prawa lenne. Podczas sporów względem tey ustawy uczynił Prezes Cuesta uwagę: że postępowanie naszey szlachty iest nienaganne; wiele iey członków przyięło otwarcie konstytucyią; inne zachowuią się spokoynie; niema pomiędzy niemi ani buntowników, ani podniecicielów do buntu; Bóg by dał, żeby toż samo o wszystkich stanach powiedzieć można!

Daley postanowiły Stany, aby Ministrowie spraw wewnętrznych o zayściach w Galicyi i Kadyxie, spraw zagranicznych o odpowiedziach od zagranicznych Mocarstw na dyplomatyczną notę Dworu naszego i o stosunkach naszych z Portugaliią, a woienny o stanie zagranicznych twierdz naszych zdali sprawy.

P. Alpuente wniosł w Stanach ustanowienie orderu konstytucyynego, który udzielony bydź ma tym, którzy popiszą się szczególniey w utrzymaniu porządku konstytucyynego.

W Galicyi kieruie uwięzieniami Jenerał Espoze Mina, gdzie uwięziono Biskupa i mnostwo duchownych.

W wielu klasztorach i Kościołach w St. Jago znaleść miano wielkie składy broni. — W lasku pod Aranda nad Duero podeyść miała gwardyia narodowa mnostwo Mnichów, którzy narażali się nad utworzeniem bandy.

Merino miał tylko 30 ludzi w zabitych utracić i ma znowu mieć liczną bandę. Poymany iego namiestnik X. Salazar uciekł z więzienia, ale na granicy Francuzkiey schwytany został.

Sekretarz Xcia Infantado, Baranda został za niewinnego uznany i z więzienia wypuszczony.

Dawni Ministrowie podziękowali Stanom za wyznaczoną im pensyią 60,000 realów.

Rządowa gazeta czyni uwagę, że Jenerał Morillo był tylko na nadzwyczaynem poselstwie w południowey Ameryce, nie zaś aktualnym urzędnikiem, a zatem nie stosuią się do niego przepisy względem urzędników, i Minister woienny miał prawo podpisać iego nowe mianowanie.

Mowią tu, iż między Hiszpaniią i Portugaliią zawarte zostało przymierze.

Z Frankfortu d. 25 Maia.

Seymowi związku Niemieckiego udzielone zostało wydane niedawno od trzech Mocarstw w Laybach oświadczenie. (Zobacz 42 Nmer gazety Krakowskiey.) Zgromadzenie oświadczyło: że w osnowie tego pisma uznaie z nayglębszem uszanowaniem pomnik, który wysocy Monarchowie przez swoią sprawiedliwość i przywiązanie do porządku na pociechę dobrze myślących położyli. — Okólnik, który Gabinet Rossyyski do tego oświadczenia do poselstw swoich przy zagranicznych Dworach dołączył, zawiera w treści: że 100,000 woyska Rossyyskiego pyyść miało do Włoch; że iakkolwiek przeciwne rozchodziły się wieści o przeznaczeniu tego woyska, zamiary iednak N. Cesarza były naycżystsze: nie szło dla powiększenia potęgi Rossyi, lub dla nadwerężenia zaręczonego przez wszystkie Mocarstwa traktatami r. 1814 stanu posiadłości, ale iedynie na pomoc Sprzymierzonym Cesarzowi Austryiackiemu i Królowi Sardyńskiemu; nie szło dla obalenia prawnie zaprowadzonych ustaw, ale dla przeszkodzenia, aby bunt przywłaszczaiący sobie władzę, nie stał się powszechną chłostą; nie szło nakoniec dla zniszczenia dobrego mienia iakiego bądź kraiu, ale dla przy-

wrócenia porządku, który źli ludzie tak dalece w niektórych kraiach zniszczyli, iż pomoc obcego woyska na iego przywrócenie stała się nieodzownie potrzebną. Zle chętni przypisywali nawet Rossyi nieprzyiacielskie zamysły przeciw Porcie. Wybuchnęły w Multanach i na Wołoszczyznie zaburzenia; lecz nasze postępowanie i uświadczenie okazały, iż zachowuiemy prawo narodów i traktaty z rządem Tureckim. Rozgłoszono daley, iż odstąpiliśmy planów naszych przeciw Turcyi, a obróciliśmy nasze widoki na południowe okolice; lecz wszystkie te wieści okazały się naywidoczniejszem kłamstwem.

Senat nasz zniosł wszelkie ograniczenia względem prowadzenia handlu zbożowego, o ile postanowienie Seymu związkowego w tey mierze nie podpaduie zmianie.

Z Sztokólmu d. 18 Maia.

Lekarz nadworny i Professor w Upsali Afzelius, bawił tu aż do wyzdrowienia Królewica Następcy tronu i za powrotem do Upsali powitany był od uczącey się tam młodzieży naypochlebnieyszemi życzeniami, iż przyłożył się do uzdrowienia Królewica.

Król rozkazał założyć obóz ćwiczeń między Moss i Chrystianiią, do którego zebrać się ma 3000 Szwedzkiego i tyleż Norwegskiego woyska. Sądzą powszechnie, iż Król uda się z Następcą tronu do Norwegii.

W Norwegii zaprowadzona została nowa bandera; w czerwonem polu znayduie się biały i niebieski krzyż.

Z Bukaresztu d. 28 Kwietnia.

D. 21 wieczór nadeszła tu wiadomość, że Kapitan Jenezu opuścił korpus Xcia Ipsylantego; ostatni zaś okopuie się w Targowicy. Ztem wszystkiem żołnierze są mu nader niechętni, uciekaią na wszystkie strony i obwiniaią go, że ich oszukał, zapewniaiąc nietylko pomoc Rossyi, ale nadto, iż twierdze Naddunayskie znayduią się iuż w ręku Greków.

Teodor Władimiresko doświadczał d. 22 siedmiu swoich dział, z których trzy Szwedzkie 3 funtowe metalowe znayduią się w dobrym stanie, reszta żelazne w nader złem. Teodor obwarował się także w swoim klasztorze. Pełnomocnika Xcia Callimachi przyiął nader uroczyście, i na iego zapytanie, na co się uzbraia, odpowiedział, iż natychmiast od swoiego przedsięwzięcia odstąpi, skoro tylko podane przez niego w 48 punktach zażalenia załatwione zostaną. Pełnomocnik przyrzekł przełożyć to Xięciu.

D. 26 wyniosło się ztąd znowu przeszło 500 Niemieckich rodzin do Kronsztatu. Tymczasem wczoray nadeszły tu doniesienia, że Turcy przeprawili się za Dunay i ciągną ku Bukarestowi i Targowicy. W Obesztinie natrafili na 30 Arnautów Ipsylantego, których aż do 3 wycięli. W powiecie Wlaskaer oparła im się kupa chłopów, z których 25 zabili, reszta się rozbiegła, lecz Turcy ich nie gonili. Gdy Teodor dowiedział się o nadciąganiu Turków, zgromadził swoich ludzi, kazał 200 osadzić Metropoliią żądał oddania sobie wszelkiey broni i nakazał powszechny zaciąg. Wszyscy spokoyni mieszkańcy ubolewaią nad nierozsądnem postępowaniem tego buntownika, który na wszystkich ściągnie nieszczęście. Naywiększa siła Turków postępuie od Kraiowy; przednie ich straże weszły do Cimiszi i w każdey wsi zostawiaią po 3 do 4 żołnie-

rzy. Metropolita wyiechał ztąd d. 27 w wieczor z kilku Boiarami; lecz Teodor kazał ich ścigać i w klasztorze Kotroczeny osadzić.

Z Zante d. 12 Kwietnia.

Rewolucyia Greków rozszerza się wszędzie i nabiera siły. Powstanie w Multanach i Wołoszczyznie zdaie się tylko bydź fałszywym attakiem dla ukrycia daleko dzielnieyszego. Cała Morea iest pod bronią. W Patras paliło się przez 4 dni i mordowano wszystkich Turków; ci zaś z zamków strzelali ustawicznie do mięszkańców, gdzie krew kobiet, dzieci, starców strumieniami płynęła. Konsulowie, do których mnostwo uciekało się nieszczęśliwych, nie mogli ich zasłonić i sami ratowoli się na okręty w porcie. Nakoniec nieobecny od 30 Marca w związku z Ali Baszą Janiny będący Arcybiskup Germano czyli Gerwazio, odprawił iako opiekun Greków d. 7 Kwietnia uroczysty wiazd do tego miasta i wydał następuiącą krotką odezwę: — " Uszanowanie dla Konsulów, pomoc Chrześciianom, śmierć Turkom! — Dowiaduiemy się razem, że zamek Leanto oblegli Grecy, i że nazaiutrz potem Mnich Gregoras opanował ciaśninę Koryntu i 6000 Greków i Albanczyków osadził. Napoli di Romania iest także przez Chrześciian z Argos ścisło opasana. Przybyli z Eleuthero - Lakonia Mainoci pod Kapitanami Kolokothron i Pozzomita opanowali Misitra (Spartę) i Bordoni. W Messenii oddział ludzi pod naczelnictwem starodawney rodziny trzyma Kalamathon osadzone.

(Jnne doniesienie z teyże wyspy zawiera: "Prawie cały Pelopenes iest iuż wolny: Patras, Neocastro, Tripolizza i wszystkie twierdze Morei (Methone i Corona wyiąwszy) są przez Spartanów szturmem wzięte. ,,)

Z Tryiestu d. 12 Maia.

Podług doniesień z Patrasso w Morei pod d. 23 Kwietnia całe półwyspie Morei wybiło się z pod panowania Tureckiego. W d. 19 Kwietnia wszystkie warowne zamki i cytadele poddały się Mainotom i Grekom, i od tey chwili cały kray znayduie się pod bronią. Na początku ieszcze Kwietnia przybył do Morei na okręcie Greckim Xże Michał Jpsylanty, brat dowodzącego w Multanach Alexandra, i na powszechne żądanie ludu stanął z Biskupem Greckim Tripolizzy Mikołaiem na czele powstania. O przywiezioney iednak przez przybyły tu wczoray z Zante okręt dalszey wiadomości, iakoby Michał Jpsylanty z powstałemi Grekami i Suliotami udał się do Janiny i obległaiące woysko Tureckie, które Ali Basza przez 8 miesięcy nadaremnie odpiera, zupełnie pobił, wątpić ieszcze należy. Podług tychże okrętowych doniesień wiarołomny Ali Basza, który potaiemnie układać się miał z obległaiącem Tureckiem woyskiem na zgubę Chrześcijan, zabity został przez własnych żołnierzy, którzy po części składali się z Chrześcijan.

Z Korfu d. 6 Maia.

Podług doniesień z Morei Senat tego półwyspiu wyprawił właśnie okręty z odezwami do Neapolu i Liworna, w których wyłuszcza powody do powstania przeciw panowaniu Tureckiemu, i oświadsza, iż handel nie iest bynaymniey przerwany, owszem wszystkie handluiące narody do niego zaprasza. Cała Grecka flota składa się z 300 zbroynych kupieckich okrętów.

DODATEK DO N^{ro} 46. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 10 CZERWCA 1821 ROKU W NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

KOMITET AKADEMICKI
Lyceum Nadzoruiący.

Zawiadomia wszystkich, komu na tem zależy, iż w Liceum tuteyszem wakuią trzy posady Professorskie, to iest: 1wsza Professora Matematyki w Liceum Odd: I. 2ga Professora Literatury Polskiey i Łacińskiey, 3cia Professora Nauk Fizycznych w Liceum Odd: II. z pensyią roczną budżetem oznaczoną. W skutek czego Komitet wzywa PP. Kandydatów życzących sobie iednę z wyżey wymienionych posad otrzymać, ażeby imo naydaley do dnia 15 Lipca r. b. złożyli w Sekretaryacie Komitetu Akademickiego prośby swoie z załączeniem Metryki urodzenia i autentycznych zaświadczeń z odbytych Nauk i przepędzonego życia (curriculum vitæ,) tudzież mianey praktyki w uczeniu młodzieży. 2do W dniach 30 i 31 Lipca r. b. o godzinie 8 rano stawili się do examinu osobistego, który w Wielkiem Kollegium Jagiellońskiem w mieyscu posiedzeń Komitetu z podaiącymi się Kandydatami na wyżey rzeczone posady przedsięwzięty będzie. Nadto Komitet zawiadomia PP. Kandydatów, iż każdy z Professorów w Liceum stósownie do planu Nauk prócz przedmiotów istotnie do posady iego przywiązanych, obowiązany także dawać lekcyie dodatkowe innych przedmiotów Naukowych, które z rozkładu Nauk na niego przypadną.

Uchwalono na sessyi Komitetu Akademickiego Lyceum nadzoruiącego w Krakowie d. 11 Kwietnia 1821 r.

Roman Markiewicz, Prezyd:
Tyrchowski, Sekr. K.

Od granic Tureckich d. 14 Maia.

Porta znayduie w swoich skarbach na zdarzenia, iakie teraz zachodzą, naywiększe źrodła. Od Mahometa 2go, który w r. 1453 położył koniec Cesarstwu Greckiemu, panowało około 40 Sułtanów. Gdy każdy z panuiących ma obowiązek napełnić własny skarbiec, który po śmierci iego bywa zamykany i iest nietykalną świętością dla iego następcy, Seray zawiera zatem około 40 takich skarbców, z których ieden na drugi rachuiąc tylko po 6 mill. Zr. wyniesie cała kwota gotowizny 240 mill. Zr. Dołączywszy do tego drogie kamienie, kosztowności, dary i summy z konfiskaty dóbr po prywatnych i baszach wpływaiące, tedy blisko od 400 lat zakopywane skarby w Seraiu muszą bydź niezmierne.

Domyślaią się, iż Patryiarcha Grec-

kl Gregor w Stambule dla tego tylko stracony został, że brat iego Biskup Trypolizzy Mikołay znayduie się na czele powstańców w Morei. Lecz zaboystwo szanownego tego Kapłana i starca powiększy tylko roziątrzenie Greków przeciw Turkom, zwłaszcza, iż rzucona przez niego klątwa, która może byłaby nieiednego wstrzymała, przez zgubienie go, upadła.

Porta chce razem dwa liczne wystawić woyska; iedno nad Dunaiem, drugie w Macedonii i Morei. Poseł Rossyyski miewa częste naradzenia z Ministrami Porty, a zwłaszcza z Reisefendem. Ali Basza Janiny wygrał swą sprawę w Stambule. Podano mu propozycyie do zgody i chcą go przywrócić do łaski Sułtana, ieżeli przestanie na baszowstwie Albanii. Lecz zapewniaią, iż odrzucił wszystkie te propozycyie i dopiero w tenczas przystąpić chce do układów, gdy woyska Tureckie ustąpią z Albanii.

Basza Belgradzki odebrał rozkaz, aby wszystkich naczelników powiatowych w Serwii do siebie powołał i głowy im kazał poucinać. Lecz oni ostrzeżeni o tem, nakazali powszechne uzbroienie, dla oparcia się Baszy Bośni, i wysłali oraz deputacyią do Alexandra Ipsylantego.

Rozchodzi się pogłoska, że Włady-miresko d. 1 b. m. odparł Baszę Widynu, który za Dunay przeszedł, aż do Kraiowy.

TEATR NARODOWY.

Jutro w Poniedziałek d. 11 dana będzie Komedyia w 3 aktach: *Dwóch Sieciechów.*

DONIESIENIA

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Konkurs na wakuiącą posadę Nadleśniczego lasów Narodowych kraiu W. M. Krakowa i iego Okręgu, który Wydział z mocy Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 22 z. m. Nr. 1754 ninieyszem ogłasza z oznaymieniem, iż tylko osoby kwalifikowane to iest obeznane z Teoryią i Praktyką Nauki Gospodarstwa leśnego, niemniey miernictwa do takowego Konkursu przypuszczonemi będą i przed oznaczoną Kommissyią Examinacyiną z Senatorów Radwańskiego i Michałowskiego oraz Intendenta Dóbr i lasów Narodowych składaiącą się, na czynione im zapytania odpowiadać oraz tyż Swiadectwa dobrą moralność udowodniaiące złożyć maią. Tym końcem oznacza się dzień 2 Lipca r. b. godzina 10 zrana w domu Władz Rządowych pod L. 106 przy ulicy Grodzkiey na pierwszym piętrze. — W Krakowie d. 1 Czerwca 1821 r.

Kucieński.
Gadomski, S. W.

Wydział Policyi w Senacie Rządzącym. Gdy częstokroć do Processów Sądowych, lub z innych iakowych względów Osoby partykularne bywaią w potrzebie wyciągania cen Zboża z Protokółu Foraliów Targowych W. M. Krakowa, a które dotąd niewłaściwie wydawane były z Biura Wóyta Gminy VII. przeto Wydział Policyi tak w względzie zapewnienia rzeczywistości cen takowych, iako też dania takowymże wyciągom cechę Urzędowości, niniejszym oznaymia, i publicznie obwieszcza, iż takowe wyciągi z oryginalnego Protokółu Foraliów iako Aktu Urzędowego od Kommissoryatu Targowego Wolnego Miasta Krakowa wydawane bydź tylko mogą, i następnie przez Wydział Policyi w Senacie zatwierdzone; a przeto wszelkie Osoby w potrzebie takowychże wyciągów będące, do tegoż Kommissoryatu Targowego udawać się maią, rekompensuiąc Onemuż podiętą ku temu pracę, niniejszym zarazem wzbrania się odtąd wydawanie podobnychże wyciągów z

Bióra Wóyta Gminy VII. który nieposiadaiąc oryginalnego Protokółu Foraliów, niemógłby z pewnością zgodności onychże zaświadczać. — W Krakowie d. 31 Maia 1821.

Markiewicz.

Konwicki, Sekr: Wydz:

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu podaie do wiadomości publiczney, że Jacek Kawecki Kómornik przy Sądach tuteyszych uskutecznił d. 22 Stycznia 1821 r. zaięcie domu w Krakowie Okręgu I. Gminie VII. na Kleparzu pod L. 55 między Domami sąsiedzkiemi Walentego Fidziańskiego z iedney, a P. Gaciowskiego z drugiey strony stoiącego, P. Józefa Burskiego własnego (którego naiemnikiem iest Józef Frosinski) a to na satysfakcyią summy kapitalney 2375 Złp. w monecie srebrney z prowizyią po 5 od sta od daty wezwania to iest 2 Listopada 1820 należącey się z mocy obligu Urzędowego przed P. Antonim Malakiewiczem Pisarzem Aktowym publicznym W. M. Krakowa i iego Okręgu d. 3 Sierpnia 1818 r. przez P. Józefa Burskiego Obywatela kraiowego właściciela domu wyż wspomnionego w tymże domu zamięszkałego na rzecz i osobę P. Felixa Lisowskiego Obywatela kraiowego, w Dobrach Narodowych Bolechowice w Okręgu W. M. Krakowa leżących przez siebie dzierżawionych mięszkaiącego. Protokół zaięcia tegoż domu PP. Wincentemu Kasprzyckiemu iako Wóytowi Gminy VII. i Aloyzemu Filipowiczowi iako Pisarzowi Sądu Pokoiu Okręgu I. W. M. Kr. d. 25 Stycznia 1821 r. prawnie wręczonym, tenże Vol: III. Księgi zaięciów Aktów hipotecznych W. M. Kr i iego okręgu d. 19 Lutego 1821 r. na karcie 95 Nr. 15, a w Kancelaryi Pisarza Trybunału I. Inst: w Księdze II. zaięciów nieruchomości od stronicy 598 do stronicy 602 d. 3 Marca 1821 r. wpisanem został. — Sprzedarz tego domu popierać będzie Pan Felix Słotwiński O. P. D. Patron przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały. — Po odbytych trzech publikacyiach termin do licytacyi przedstanowczey wyznaczonym został na dzień 30 Czerwca r. b. Cena szacunkowa na pierwsze wywołanie ustanawia się w summie 2000 złp. Zbiór obiaśnień i warunki licytacyi złożone są w Kancelaryi Pisarza Trybunału. — W Krakowie d. 4 Czerwca 1821 r.

Kuliczkowski. Pisarz.

W dniu 12 Czerwca r. b. o godzinie 10 przed południem w Krakowie na Kleparzu w domu pod L. 6 mięszkaniu P. Michała Bylickiego odbędzie się w drodze Exekucyi sprzedarz ruchomości, iako to: Komody, kanapy, krzesełek, lustra, zegaru i t. d. a to na rzecz W. Ernesta Teodora dwóyga imion Holleben. — W Krakowie d. 5 Czerwca 1821 r.

Kawecki, *Kom*: S.

Człowiek posiadaiący ięzyki Francuzki, Niemiecki, Polski, i inne nauki, życzyłby znaleść mieysce na nauczyciela domowego, bądź w mieście lub na wsi. Potrzebuiący takowego zechce się udać do JP. Floryiana Morbitzera, Kupca przy ulicy Grodzkiey pod Nr. 234 w Krakowie.

Wieś Kończyce, dziedziczna w Powiecie Krakowskim, Obwodzie Miechowskim o milę od Krakowa, na samey granicy Okręgu Wolnego Miasta Krakowa położona, żadnym wyderkaffem nie obciążona, ze wszystkich stron kopcami ograniczona, w gruntach dobrych z wszelkiemi wygodami, iako to: Łąkami w dobre siano i potraw obfituiącemi, Lasem w naywiększey części sosnowym, zdatnym do średniey budowli, przeszło 60 morgów Chełmińskich rozległym, oprócz tego olszyna i wiklina, Młynem na Rzece przez wieś płynącey, Karczmą, z zabudowaniami tak Dworskiemi iako i włościańskiemi w dobrem stanie będącemi: Domem wygodnym mięszkalnym murowanym, dwiema Ogrodami fruktowemi, i innemi dogodnościami, iest z wolney ręki do sprzedania. — Życzący sobie kupna takowey, każdego czasu udać się może do Właścicielki w wsi tey mięszkaiącey, gdzie o wszystkiem na mieyscu zainformuie się.

Kommissyia Woiewództwa Krakowskiego. Z mocy Rozporządzenia Wys: Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu z d. 23 b. m. i r. Nr. 12,571/3344 wyznaczaiąc ostateczny termin na dzień 20 Czerwca r. b. wolney Konkurencyi do dzierżawy Dóbr Narodowych Kurzelowa w Obwodzie Kieleckim położonych na lat 12 poczynaiąc od d. 1go Czerwca r. b. wypuścić się maiących, wzywa chęć maiących, aby w oznaczonym powyżey terminie w Biórach Kommissyi Woiewódzkiey Wydziału Dóbr Rządowych stawili się, zaopatrzeni w dowody kwalifikacyi postanowieniem JO. Xcia Namiestnika Królewskiego z d. 24 Stycznia 1818 r. przepisane, oznaymiaiąc zarazem, że przyczyny iakie dotąd tamowały wydzierżawienie w mowie będących Dóbr przez Rozporządzenie Wys: Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu na wstępie zacytowane, usunięte zostały, albowiem Budowle do prowadzenia porządnego Gospodarstwa potrzebne, iakich niedostatek w pomienionych Dobrach widzieć się daie, będą kosztem Skarbu, sposobem Entrepryzy, którą Dzierżawca podiąć może, wystawione i stósowny warunek w kontrakcie dzierżawnym zamieszczony iak i ten, że nowy wyciąg intraty z dóbr Kurzelowa ieszcze w roku bierz: będzie sporządzony, dotychczasowa zaś Summa dzierżawna Złp. 23,612 gr. 3 z całey Ekonomii z Folwarków Kurzelowa, Konieczna, i Dankowa, składaiącey się wynosząca tymczasowie tylko pro practio fisci służy, dopoki nowy Anszlag sporządzony i wedle tego stała opłata ustanowioną nie będzie, którą § 5 ogólnych warunków kontraktu zastrzega, co staie się dla ubiegaiących o Dzierżawę dostateczną rękoymią, albowiem na przypadek wygórowania dotychczasowey Summy dzierżawney po zatwierdzeniu nowego Anszlagu wykazane tymże minus Dzierżawcy niezawodnie bonifikowanym będzie. W końcu i to podaie do wiadomości, iż Dobra w mowie będące, razem, lub poiedyńczo Folwarkami wydzierżawione bydź mogą, których tymczasowa opłata wynosi Folwarków Kurzelowa z Dankowem Summę Złp. 15,478. Konieczną zaś Złp. 8134 gr. 3. — W Kielcach d. 30 Maia 1821 r.

Radca Stanu nadzwyczayny
Prezes Wielogłowski.
Sekretarz Jeneralny, *Zamoyski.*

Sąd Sprawiedliwości Kozrzący Woiewództw Krakowskiego i Sandomirskiego, podaie ninieyszym do wiadomości publiczney, iż w Depozycie tegoż Sądu znayduią się rzeczy różne w Sprawach obwinionych z nazwiska niewiadomych od lat kilku odebrane, i byłemu Sądowi Policyi poprawczey Obwodu Krakowskiego do pertraktacyi za Rządu byłego Xięstwa Warszawskiego oddane, które potem z podziału Depozytów po byłym Sądzie poprawczym Obwodu Krakowskiego pozostałych, między Władze Królestwa Polskiego, i W. M. Krakowa, Sądowi Kryminalnemu Woiewództw Krakowskiego i Sandomirskiego dostały się, iako to: Zegarki srebrne, pierścionki, galonki, pugilaresy, korale, srebrne haftki żydowskie, pieczątki, kolczyki, brzytwy, noże, nożyczki, tudzież kwota 11 Ryńskich w papierach. — Wzywa oraz tych wszystkich którzyby pomienionych rzeczy właścicielami się bydź mniemali, aby wprzeciągu naydaley dwóch miesięcy do Sądu tuteyszego zgłosili się, i prawo własności udowodnili, gdyż wprzeciwnym razie po upłynieniu dwóch miesięcy, rzeczy powyższe przez publiczną licytacyią sprzedane i zebrane za nie pieniądze do Kassy Skarbu Publicznego złożone zostaną; gdzie właścicielom przed upłynieniem czasu przedawnienia, tylko do zebranych za sprzedane te rzeczy pieniądzy, prawa swego dowodzić wolno będzie, po upłynieniu zaś preskrypcyi, też pieniądze staną się nieodzowną Skarbu publicznego własnością. — W Kielcach d. 19 Maia 1821 roku.

Prezes Sądu Appellacyinego W. M. Krakowa z Okręgiem. Stósownie do przepisu art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst: Kraiu tuteyszego na domaganie się Brunona Rodewald Obywatela W. M. Krakowa, w tymże mieście zamieszkałego, wydał w dniu 20 Września r. b. wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Estery Rodewald Małżonki powoda żadney o sobie wiadomości nie daiącey uznaną została. — W Krakowie d. 4 Października 1820. r.

Nikorowicz,
Raubach Sekr: S. Ap: